

- ל"ג בעומר במירוץ לפני שנה
- תקוותינו וישועתנו בהילולא דבר יוחאי שער הגלילין
- נס שיש התבודדות...
- איך מתחברים לרבי שמעון?!
- כשרבינו ר' שמעון באים בחלום...
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנוך לנער
- שאל בני
- הלכה פסוקה
- התורה הזמנית
- שלשה חלקי השכל
- שמחה בצדיק
- תמשיך לרצות!
- מה זה שמיעה?
- מפי זרעו
- איך מרגישים חיבור בלימוד הזהר הק'
- הלכות השייכים ל"ג בעומר

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

אשרינו מה טוב חלקינו בהילולא דבר יוחאי...

יום ו' עשרת בטבת

אתמול לפנות ערב תהלה לאל באיני מההילולא קדישא. בני שחזיו, מה אוכל לשער לקם גדל יקרת הדבר הזה, אבדך בכל לפי להשיר'ת אשר עד פה עזרתי, סי' איז א פינע חתנה מען מעג פארן [זאת חתנה פאה, מהר וקאי לטעם] מארבע פנות העולם לראות הענין הזה, ונגדל חתך האמתה קדושה שיש לכל אחב"י שיקחיו בזה. באים אנשים מקצה ארצות וגם משערקעסטיי הוי כמה אנשים מכבדים, ומקדמים הון רב, ואינם פוזנים ק"ל רק עומחים ק"ל הילילה.

ונגדל הפניעות שיהיה היום פה על ענין הנסיעה הזאת לא היה מעולם, כי ירד הגשם שני ימים וצפונים וכו', ויהיו ל"ג בעומר בפקר השכם בתוך שטף הגשם התחילו אנשי צפת לטוע לטעם. מה אומר לקם, לא האמתה פי יספר לי, אם לא ראיתי בעיניי, נסעו אנשים נשים ותי' והגשם שטף אותם, וכל הדבר היה שלא שמחה לגדל תביבת הדבר הזה. והיה מקום לבטח בתוך המדרש, ומקודם אמר כל אחד כל מה שבלבו, ונשכח הרבה דמעות מקירות לבם, ואח"כ בעזרתי גדלה השמחה עד לשמים, והיה קליקעט פאקאן [מלווה תול] וכלם פניהם מוקדמים נגונים נפלאים.

והילדים מתגלחים שקורין פה חאלאקין, והענין הזה הוא דבר נפלא, כי יש להם עיורים לזה ומקדמים עם הילדים בתנועות נפלאים. מקוש פלחה נקטיי בנגם הדבר הזה. והילדים דפה כמה מקדמים נפלאים לא נראה פואת, מעטיי רבי שמעון.

ואבני תהלה לאל זמיתי לעמד אצל הציין מקוש ואמרתה התפלה הן שלטנו שפתיסדה על תתך קדשנות, ונשאתי עיני למקום ותתני שבח והודיה לפניו ית' אשר איש פקעתי יזכה לעמד ביים הזה על ציין שולו תקן. ונשעוטי שיתחי מקדמות לבי, ואח"כ יקדתי ב"ה הרבה בשמחת לבבי. יצחק בן מוהר"ת

קריסת המחיצות במירון

יסוד גדול בתורת רשב"י הוא התאחדות המדרגות והתמזגות בחינות, והיסוד של היסוד הזה הוא אהבת חברים.

בשבוע הבא עלינו לטובה יחול יומא דהילולא של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי, המוני בית ישראל יעלו מירונה לחוג את יום שמחתו של הצדיק, וכמדי שנה יחזרו על עצמם אותם מחזות פלאיים שהצד השווה בהם הוא - התמוססות הניגודים וקריסת המסכים המבדילים.

יהודים קרובים ורחוקים, זקנים עם נערים, המכונסים לרבבותיהם בשטח לא גדול, כשהם רוקדים בוכים מתרפקים ששים ושמחים כאיש אחד ובבת אחת במקום אחד. כל זה מתחבר לעובדה שהשמחה הזו, שהזהר הקדוש מפליג במעלתה ובמעלת המשתתפים בה, מתקיימת בעיצומה של תקופת הספירה ולאחר ימים ארוכים בהם ציינו בצער את מות כ"ד אלף תלמידי רבי עקיבא.

שמחה שלימה

שמחה ועצב, בעיני העולם, הינם מצבים מאוד מנוגדים. כשאדם שמח הוא כנראה לא עצוב, ואם הוא עצוב מסתבר שאינו שמח. אבל אחד מלימודי המפורסמים של רבינו מעניק זווית אחרת המשנה את התמונה. בתורה כג (לקוטי מוהר"ן תניינא) מוסבר עניין השמחה על פי משל: 'לפעמים כשבני אדם שמחים ומרקדים אזי חוטפים איש אחד מבחוץ שהוא בעצבות ומרה שחרה ומכניסים אותו בעל כורחו לתוך מחול המרקדים, ומכריחים אותו בעל כורחו שיהיה שמח עמהם גם כן.'

” ל"ג בעומר כולו אומר תקווה, והיא מוקרנת היטב מפניהם של כל המשתתפים. במירון ניתן לחוש ולראות צדיק שהוא למעלה וגם למטה.

הצדיקים האמתיים דוגמת רשב"י היו 'צדיקים ארוכים', אלו צדיקים עתיקים מאוד ששייכים לזמנים קדומים, שפעלו כבר בחייהם עבור הדורות האחרונים. רבי שמעון בר יוחאי נכח כתלמיד צעיר, באותו במעמד שהתקיים בכרם ביבנה לאחר חורבן הבית שם חזו רבותיו גדולי הדור כי עתידה תורה שתשתכח מישראל, לימים אמר רבי שמעון את הפסוק המפורסם 'כי לא תשכח מפי זרעו' והבטיח שזה יתקיים בזכות ספר הזהר שיתחבר על ידו.

הבטחת רשב"י

ל"ג בעומר כולו אומר תקווה, והיא מוקרנת היטב מפניהם של כל המשתתפים. במירון ניתן לחוש ולראות צדיק שהוא למעלה וגם למטה, ולפיכך כל גווני העם מכל הדרגות מוצאים שם את מקומם. זו גם אולי פשרה של השמחה המתפרצת אל ימי הספירה. השמחה המעולה היא זו שכובשת גם את ליבו של העצב, ואיזו שמחה תצליח להפוך אפילו את ימי ספירת העומר לששון ושמחה כמו שמחתו של רבי שמעון בכבודו ובעצמו...

רבי שמעון בר יוחאי ותלמידיו הקדושים היו התיקון לתלמידי רבי עקיבא (כמבואר בשער הכוונות), ושמחתו היא הרפואה לאבלות על מותם. התלמידים שהיו אנשים גדולים וצדיקים מתו לפי שלא נהגו כבוד זה בזה, הם לא הצליחו לדלג על פערי המדרגות ולהתמזג יחד בתוך אור משותף שמבטל את הפירוד ומסלק גאוה. ההפרדה בין הגדול לקטן הפרידה אותם גם מהיכולת להמתיק דינים מעל עצמם. רבי שמעון, אחד מחמשת תלמידי המובהרים של רבי עקיבא, הביא לעולם דרך של חביבות, כמו שאמר 'אנן בחביבותא תליא'.

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	יום	ליקוטי מוהר"ן קמא	ליקוטי הלכות ח"ג	משנה בהורה ח"א	דף הומי בימות	עלים להרופה
שבת	יג	עט	עח	מט	סח	תיא	תיא
א	יד	פ	עט	מט	סט	תיב	תיב
ב	טו	פז	פ	ג	ע	תיג	תיג
ג	טז	פח	פא	נד	עא	תיד	תיד
ד	יז	פא	פב	נא	עב	תיו	תיו
ה	יח	פב	פג	נא	עג	תסז	תסז
ו	יט	פג	פד	נב	עד	תתז	תתז

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן כ"ה

מותר לי לתת צדקה?

רבינו אומר שיחה מאלפת ביותר: בזכות מה זוכים לביטול תאוות ממון? - בזכות הצדקה!

ומה אני רוצה לומר בזה? שגם לגבי מצוות הצדקה צריכים רחמי שמיים מרובים.

הרי צריכים לתת צדקה. הייבים לתת צדקה. אבל הרי אנחנו לא יודעים כמה בדיוק לתת. חומש? מעשר? ובפרט לשאלה זו צריך הרבה יישוב הדעת: כמה מותר לי לתת צדקה? כמה אני יכול לתת לעניים?

נמצא, כי גם לגבי מתן צדקה צריך שיקול דעת נכון.

כללו של דבר: דבריו של רבינו בהקשר ליישוב הדעת ולעניין ההתבודדות - חשובים כל כך, עד שבלעדיהם לא ניתן לעשות שום דבר בעולם, היות וזה מציין דרך כזו שעל ידה אני מגלה שדברים מסוימים אני דש בעקבי, וגם הם אסורים... ואני כלל לא העליתי על דעתי שאלו מעשים אשר לא יעשו!

רבינו אומר בתורה נ"ו: בהסתרה יש שתי בחינות. יש הסתרה, ויש הסתרה שבתוך הסתרה. הסתרה פירושה, שאי שם אני עדיין יודע שהדבר אסור, אלא שזה 'נעשה לו כהיתר'. אומר רבינו שזה נקרא 'הסתרה'. ואילו 'הסתרה שבתוך הסתרה', פירוש הדבר: שהוא בכלל כבר לא יודע שהדבר אסור. הוא לגמרי לא יודע שהוא חולה, ואם כן הרי הוא לא יתרפא לעולם, שכן אף פעם לא ינסה לקחת תרופה כלשהי, שהרי אינו יודע שזה מחלה.

ולכן אכן מתכוון רבינו בתורה ל': 'לעשות תשובה על עוונות שאינם יודעים לו' - הרי הוא לא יודע? אלא שייקש מהשם יתברך שזה יתגלה לו! שהוא כן יידע! שהעניינים יתבהרו אצלו לדעת שהדבר אסור!

אין אנו מדברים את כל הדברים האלה על מנת להכניס ח"ו מרה שחורה בלבו של אדם... אנו רוצים רק להזכיר את הציווי של רבינו 'להיזהר ולהישמר לא לגנוע בפרוטה של הזולת'. הציווי של רבינו היה להשתדל ליישב את הדעת כל יום! והרי כך אומר רבינו: "מה שבני אדם רחוקים מהשם יתברך הרי זה אך ורק מפני שאין להם יישוב הדעת". לא מתיישבים בדעתם - אז לא שמים לב...

נצור לשונך הלכות לשון הרע

פרסום לשה"ר לתועלת [להרחיק השומעים ממנו, להחזירו מדרכו הרעה, או להציל העשוק] מותר רק ע"ז תנאים, ואם חסר אחת מהם אסור לספר, אפילו אם הנפגע מפציר בו שיספר מיהו הפוגע. ואלו הן בקצרה: א. שהמספר ראה המעשה בעיניו, ולא ששמע מאחרים. אא"כ נחקרה עדות בב"ד, או הודה החוטא, או ע"י דברים ניכרים, ובכה"ג צריך לפרט שלא ראה המעשה בעיניו. ב. שהמספר יודע שע"פ תורה נחשב הדבר לחטא בוודאי, ולכן צריך שידע כל הרקע של המעשה, כי פעמים שבפרט אחד, הכל משתנה. ג. שהמספר יקדים תחילה להוכיח את החוטא. ויש בתנאי זה פרטים רבים ואכמה"ל. ד. שלא יגדיל החטא יותר ממה שהיה. וכן לא ישמט פרטים שיכולים ללמד זכות. ולא יבליט פרטים המחייבים ביותר. ה. שיכוון באמת רק לתועלת, ולא מתוך שנאה או הנאה ח"ו. וכן ישקול היטב אם אכן יפיק התועלת הרצויה. ו. שאין שייך לבא לתועלת בלי הסיפור. ז. שלא יחייב הסיפור את החוטא יותר ממה שבי"ד היו מחייבים אותו.

ובשביל זה מתו עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא בימי העמור, על שפא נהגו כבוד זה בזה ולא היה ביניהם אהבה. ורבי שמעון בר יוחאי היה התקון שלהם. על כן אמר: אגן בחיבתותא תליא: (ליקוטי הלכות, נדקד"ו, יא)

ההתחדשות של רבי שמעון - בחיים עצמם

מהו השמחה הגדולה שיש שם?

עיקר הענין לנסוע אצלו הוא ההשתתפות בשמחה. כי צריך שתזכור שם מאוד, שר' שמעון, רוצה מאד מאד לחדש אותך ביהדותך, וביום זה הוא מקבל כח חדש לחזק אותך, ועל כן הוא נקרא הלילולא דבר יוחאי - החתונה של ר' שמעון, זה השמחה שלו... חזק תקוותך, הנה כעת הנך רוקד עם הרשב"י, משפיעים עליך רחמים גדולים חדשים שלא היו עליך מימות עולם, אתה נכנס לגן עדן של התורה הק'... תשמח בשמחת הצדיקים ובשמחת כל העולמות כולם. זהו עיקר עבודת היום, לחזק את ההתקשרות והחיבור אלי.

למה מדליקים מדורה לכבודו של רשב"י? והאם יש בזה משהו שנוגע אלי אישית למעשה?

הרבה טעמים וסודות נאמרו בדבר, אבל בפשטות זמן ההדלקה הוא הזמן שצריך להדליק אצלנו מחדש את האש של הרשב"י שהכניס בעולם האש של האמונה והדביקות בה' ובתורתו, ולא רק כמנהג בעלמא וזכר לאש הגדול שהיה בזמן גילוי האדרא.

וזהו ממש האור שהאיר הרשב"י בתוך הזוה"ק, אור שמדליק אצלנו את אש הנשמה שהוא חלק אלוך ממעל, וכן את האש שיש בכל מצוה ומצוה, והנחת רוח שעולה למעלה על ידינו.

"אשרינו מה טוב חלקנו בהילולא דבר יוחאי"

על מה בעיקר ראוי להתפלל בציון הרשב"י?

אצל כל צדיק אפשר לפעול בעיקר, באותו ענין שהצדיק פעל בימי חייו, ועל כן אף שאפשר לפעול אצל רשב"י ישועות גדולות לכל דבר, וכפי דמרגלא בפומא דאינשי "כדאי הוא ר' שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק", אך לזה בעצמו צריך ישועה, שנדע מה נחשב אצל רשב"י "שעת הדחק", כי עיקר כוחו של הרשב"י היה בכך שראה את ה'דחק' שיש בעולם ששוכחים את אור התורה. ועל כן הבטיח ופעל שבכוחו לא תשתכח תורה, וממילא זהו העיקר שצריך לפעול אצלו שנזכה להתחבר ולהתקשר לאור הפנימי של התורה הקדושה.

הרשב"י תיקן את המושג "בגין דישתמודעין ליה", מה זה להכיר את השי"ת ולחיות אותו, מהו יקרת ערך של כל מצוה, מהו קדושת איש ישראלי, מהו תורה באמת. הוא גילה בעולם מהו מח נקי, מחשבה זכה, איך אדם פשוט יוכל למלא את מוחו במחשבות קדושות של גדולת ה', קשר עם ה', שמחת המצוות, ולעמוד בתפילה במוח צלול של מחשבה הדבוקה באין עוד מלבדו, הוא גילה את סדר תיקון השכינה ותיקון העולמות ואיך איש הישראלי פועל התיקונים האלו בכל מחשבה דיבור ומעשה שלו. הוא זה שממשיך לכל אחד עצות קדושות בלב לעמוד כנגד המחשבות רעות (עיי' באריכות ליקוטי הלכות סוף תפלין ו').

הליכות

שיחות ומנהגים

ממון ופרנסה

פרש פעם מוהר"ן ת"ת את הנאמר בתפלת 'יהא רעוא' (שפסוף הזמור הקדוש 'אזמור בשבחך'): "ויזמין ויתנהב לנא מזונא ופרנסתא טבתא בלי צרה ועקתא". היינו שלא יהיה לנו פרנסה מהפדיונות שמיביאים לנו להתפלל על צרות ישראל חלילה, רק שיהיה לנו פרנסה טובה בלא צרות, וזהו ופרנסתא טבא בלי צרה ועקתא של ישראל חלילה.

עניני ממון אצל רבנו הקדוש הם מהדברים החמורים ביותר. ובענין הממון בכלל, ובפרט בממון האילת, אפילו בשוה פראטה - "איין פרעמדע קאפיקע" היה זהירות והקדמות גדולות עד למאד. וספר רבי אברהם ב"ר נחמן לרבי לוי יצחק, שהיה כזה פחד בענינים אלו, ודקדקו ב זה מפש' מפיצ' ועד כפיצ'ה, שיהיה הממון ללא שמיץ חטש' של נגייעה בממון האילת.

היה נצרך פעם רבי נחמן טגטש'ינער לנסע לעיר אדעס לאסוף ממון עבור צרכי פלה ממשפחתו. ושאל למוהר"ן ת"ת: "וכי אין תקדוש ברוך הוא יכול לעשות נסים עמי כאן במקומי, ומדוע עלי לכתת רגלי עבור זה?". ענה לו מוהר"ן ת"ת: "יכול להיות שפול נסיעתך הוא בכלל עבור דבר אחר, אויל למשל פדי שתמצא אדם זה וזה ונתעוררו ליראת שמים וכדומה, ודרך אגב אתה גם עוסק במצוה זו של הנכנסת פלה". וקאומר לו, שהמקון האמתי של נסיעתו, יכול מאד להיות שהשתלשל מלמעלה עבור הרבה ענינים רחניים אחרים לגמרי. וכן הנה - פי כשפא לאדעס, ראהו אהד איך שמתפלל היטב, ונגש אליו וישאלו לסבת בואו, וספר לו. ובין כך כבר התחיל לדבר עמו דבירי יראת שמים פראוי, ואכן נתן לו יהודי זה סך הגיון.

חלום בגטו

יתברך עליו גם בתוך ההסתרה, היתה כשמואל זהו העליל עליו שגנב דלת-עץ במקום בו עבד בעבודת-כפייה. באותם ימים די היה בהאשמה כזו, גם בלא בדיוקת וחוקירות, כדי לשלם בחיים. ראש היונדאט רומקובסקי עמד להוציאו להורג.

ר' שמחה נשא עיניו ולבו בתפילה ליושב במרומים והנה נס ארע לו; אדהכי והכי נתגלה המלשין עצמו כגנב וגורש מן הגטו בחרפה. כיוון שכך, זוכה ר' שמחה מאשמה. חייו ניתנו לו שוב במתנה והוא הקדיש אותם כדי להוסיף וללמד תורה את ילדי ישראל ולקדש שם שמיים בין כותלי הגטו.

לאחר שעבד תקופת מה בעבודת-פרך ב'מארישין', ניתנה לר' שמחה עבודה חדשה: שומר לילה בחנות ירקות. אחיו ר' משה חיים ביקש לסדר בשבילו עבודה קלה יותר, אך הוא סירב לעזוב את עבודתו זו, באמרו לאחיו: "זה טוב בשבילי. כך יכול אני להימנע מחילול שבת ובשעות היום יש לי זמן ללמוד וללמד".

לאחר שהסתיימה המלחמה הנוראה, חזרה אל הגטו אחותו של ר' שמחה, שניצלה בניסים מידי חיות הטרף ובלבה תקווה למצוא איזו מזכרת מיקרייה שעלו השמימה. סבבה בין בתי הגטו החרב ואז, בהשגחה מופלאה מצאה בין עיי החורבות צרור דפים בכתב יד מוכר, שהיה לא אחר מכתב ידו של אחיה ר' שמחה! היו אלו מכתבים ספוגי אמונה ששלח באותם ימים טרופים אל אחיו ר' משה חיים ששהה באזור אחר בגטו.

עיניה הצטעפו דמעות למקרא מילותיו של אחיה. באחד המכתבים הוא כתב:

"היום ל"ג בעומר. עסקתי בזוהר הקדוש ונרדמתי וראיתי את התנא האלוקי יושב ועוטרם סביבו אנשים גדולים ובתוכם רבינו נחל נובע מקור חכמה, והתחלתי לצעוק בקול: רבי! שכחוני, היהודים הם בצרה גדולה! הרגשתי איך הרבי לקחני כאשר יישא האומן את היונק והתחיל לרקד, וכולם השתתפו בריקוד. והנה חלום - - -

"דפדפתי בספרו של הרבי ומצאתי איך שהרבי אומר, כי ריקודים ממתיקים דינים - - -"

(ע"פ הספר 'אש תמיד תוקד')

בימי האימה בגטו לודז' בתקופת מלחמת העולם השנייה, בלטו והאירו עוז רוחו ותעצומות נפשו של ר' שמחה בארנשטיין, מיקירי חסידי ברסלב, איש חינוך, סופר ומשפיע, שמאז עמדו על דעתו עסק בהפצת אור האמונה והחסידות.

הוא ארגן בגטו תפילות בציבור, שיעורי תורה וסעודות שבת דלות עם זמירות שהדהדו למרחוק. ביתו היה באותם ימים טרופים אבן שואבת ליהודים שבאו לשמוע את שיחותיו, שהרעיפו טללי נחמה ואמונה על נפשות

תלמוד תורה בגטו לודז'

נכאבות.

באותם ימים, תנועות שונות ארגנו בגטו פעילויות לנוער. ר' שמחה, בלבו הער הרגיש כי דווקא עכשיו יותר מתמיד, העת ללכד את הגדיים הרכים תחת דגל האמונה הטהורה. הוא אסף את ילדי הגטו ולימדם תורה, כל זאת כשבאותם ימים הוא עובד שעות ארוכות בעבודת-פרך ומזונו בצמצום, עם כל זאת לא הניח מידי את הוראת התלמידים בשעות הפנאי המעטות שנותרו לו.

לא פעם אמרו לו קרוביו: "חוס על כוחותיך, הנך חלש ודל, למה תתאמץ כל כך בלימוד הילדים?", והוא היה משיבם: "בעת כזאת, חייב כל אדם לדאוג שלא תישכח תורה מישראל".

הלימודים נמשכו גם אחרי שהגרמנים הורו להפסיק אותם ולסגור את בתי הספר בגטו, כשר שמחה וחבריו ממשיכים ללמד את הילדים בחשאי תורה, דברי ימי עם ישראל, ואף לימודי חול.

גם באותם ימי צר ומצוק, זכה לראות הרחבות והיה מודה לה' על חסדיו עמו. אחת הפעמים בהן התגלתה בעליל השגחתו

דרני נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ה - התורה הזמנית - מאמר ב' ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

אמרו לה, אחוי לך מנא דלא שויא לחבלא. איתי בודיא. פשטוהו, ולא הוי עיל לתרעא. אמר להו, איתו מרא סתרו. הינו מנא דלא שויא לחבלא: רש"י: אחוי לך מנא דלא שויא לחבלא, הרגנו כלי שאינו שוה ההפסד שהוא מפסיד: בודיא, מחצלת: לא עיל בתרעא, שהיה ארץ ורחב יותר מן הפתח: איתו מרא וסתרו, בנין הפתח והפתל עד שינסם:

המעשה של הסבי דבי אתונא

גמ' בבכורות (דף ה) מבואר באריכות שרבי יהושע בן חנניה בא להתווכח עם הסבי דבי אתונא שהם החכמים שעסקו בחכמת יון, ובסיום מאמר זה מבאר רבינו את שאלה זו שהיא אחת מהשאלות שלהם במעשה הנ"ל, באופן שהיה כאן ויכוח מהותי ויסודי ביסודות דרכי העבודה והתקרבות ישראל לאביהם שבשמים.

משחרב בית המקדש בטל השמיר ונפת צופים ואמנה (משנה סוטה מ"ה):

חורבן בית המקדש

המשנה בסוף מסכת סוטה מבארת את הירידה הנוראה שהתחילה מעת חורבן בית המקדש וממשיכה לאורך כל הגלות, ומבואר שם שאפילו בגשמיות יש הרבה חסרונות בעולם, כי באמת כל השפע הגשמי גם כן יש לו שורש רוחני, ושורש הכל הוא בבית המקדש, וזהו המשנה הזאת שמבארת חלק מהדברים שהפסדנו מזמן חורבן בית המקדש, ובהמשך המאמר (באת א) מבאר רבינו את פנימיות הדברים שרמוזים במשנה זו.

[א] כי צריה כל אדם להוציא את עצמו מהמדמה, ולעלות אל השכל. וכשנמשך אחר המדמה, זה בחינת שרירות לב, שהוא הולך אחר המדמה שבלב. וכשיצא משרירות הלב, ומשבר לבו האבן זה בחינת 'שמיר', שעל ידו נכנע האבן, ואינו הולך אחר תאוות המדמיות, והולך אחר השכל:

וכל זמן שלא הוציא שכלו אל הפעל שלא השתמש בשכלו עדן אז אצלו השכל בכח. אך על פי שכבר שבר המדמה, אז נתקומם תכונת שכלו. כי בפשטה קם, זה נופל (כמובא ברש"י) ריש פרשה הולדות), אכל השכל עדן בכח. ואחר כך כשהוקר בשכלו ומשתמש בו, אזי השכל בפעל. וזה בחינת 'נפת צופים', בבחינת (שיר השירים ד'): "נפת תטפנה שפתותיך" שהוציא מתיקות שכלו מבח אל הפעל. וזהו: "שפתותיך", הוא בחינת מוציא מבח אל הפעל, שהוא בחינת הדבור:

ואחר כך כשמשויג בשכלו כל מה שיש ביד אנושי להשיג, אז שכלו שב שכל הנקנה. כמו שפתבו המקורים, שיש שכל בכח, ושכל הפעל, ושכל הנקנה. ועקר קיומו של אדם לאחר מיתתו, אינו אלא שכל הנקנה, וזה השארותיו לאחר המיתה. וזה בחינת אמנה, כי אמנה לשון קיום דבר, כי שכל הנקנה, הוא קיום של אדם לאחר מותו. ושכל הנקנה נקרא, מה שאדם יודע הרבה דברים בידיעה אהת. כי קדם צריך לידע הרבה הקדמות קדם שידע איזהו דבר, ואחר כך כשמשויג את הדבר, משליך הקדמותיו, ויודע את הדבר בידיעה אחת. ועקר המעין החכמה מן המקדש יצא, כי שם היו מקריבין הקרבנות, שהם הבקמיות וכח הדמיון. כמו שכתוב (תהלים נ"א): "זבחי אלקים ריח נשברה" ששבירת הדמיון הם הקרבנות. ובשביל זה אמרו הקמיון, וקרונום לברכה: 'בשחרב בית המקדש בטל השמיר וכו'. וכשיבנה בית המקדש, אז יתקום (יואל ד'): "ומעין מן המקדש יצא":

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

"ובזה טועים החסידים הרבה" מהי הטעות?

תשובה לחידה הקודמת:

כשאדם עוסק בתורה ובמצוות, איזה קדושה הוא ממשיך על עצמו? על-ידי כל התורה והמצוות שעושים בכל ימי החל על-ידי זה ממשיכין על עצמן קדשת שבת שהיא כלל קדשת ישראל. ליקוטי הלכות, תחומין ו א

הזוכה: מאיר גפנר בית שמש
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

התורה הזמנית

תמיהה עצומה לפי פשטות הדברים

מבואר כאן בלשון רבינו, שיש ג' דרגות, שכל בכה, שכל בפועל, ושכל הנקנה, ולכאוף לפי המשמעות הפשוטה בלשון רבינו משמע שכל זמן שאינו משתמש בשכלו אע"פ שכבר שבר המדמה, עדיין השכל בכה, וכשמשתמש בשכלו ומוציא מתיקות שכלו מכאן הפועל, זהו שכל בפועל, וכשמשיג כל מה שיש בשכל האנושי להשיג זהו שכל הנקנה, ומשמע לכאורה שעיקר השלימות הוא בהשגת השכל, היינו כשמתבונן בשכלו ומשיג כל מה שיכול להשיג בשכלו.

אבל אם כן הוא יש בזה פלא עצום מאוד, שלפי זה, מבואר בלשון רבינו שגם כששבר המדמה והלך אחר השכל ולא הלך אחרי המדמה, הוא עדיין שכל בכה, ואינו מובן לכאוף, איך ייתכן שלזה יקרא שכל בכה, הלא אין לך שכל בפועל גדול מזה, שהולך אחר השכל ולא אחר תאוות הבהמיות, ואדרבא אם משתמש בשכלו וחושב חידושים נפלאים, אבל אינו זוכה להתגבר על שום תאוה, א"כ אינו זוכה לקיים דברי השכל, זה צריך להיות שכל בכה, ואיך ייתכן שבאופן שהולך אחר שכלו ולא אחר התאוות שבאות מהמדמה יקרא לזה שכל בכה.

ועוד צריך ביאור שלפי המשמעות הזאת הרי עיקר החשיבות כאן הוא ל"שכל" שיחשוב ויבין בדעתו ובשכלו חידושים נפלאים, וזאת זה התכלית בעולם, להיות בעל שכל ולחדש חידושים נפלאים, והלא מבואר בדברי רבינו ז"ל בכמה מקומות שעיקר היהדות הוא תמימות ופשיטות (ועיי' עוד בליקוטי מוהר"ן תניינא סימן ט).

ביאור הדברים

אבל באמת המתבונן בדברי רבינו ז"ל יראה שדברי רבינו ברורים מאוד, ומתוקים מדבש ונופת צופים, ומאיר לנו רבינו ז"ל דרכי חיים ממש במאמר הקדוש הזה, כי בודאי אין המדובר כאן על השגת שכליים ופלפולים, שבוודאי לא זה הוא עיקר התכלית שבשבילו באנו לעולם, אלא עיקר מה שבאנו לעולם הוא בשביל להכיר אותו יתברך ולהתקרב אליו וכמו שאמרו בזה הקדוש ומובא בדברי רבינו ז"ל (ליקוטי מוהר"ן סימן לו) שתכלית הבריאה היא 'בגין דישתמודעין ליה'.

וזהו עיקר עבודת האדם בעולם הזה, לראות בכל דבר את אלקותו יתברך וגדולתו יתברך, ובאמת הצדיקים רואים בכל דבר רק את אלקותו יתברך ואת העבודה שיש בדבר הזה, כי זהו באמת ההסתכלות האמיתית על כל דבר בעולם, וכל מה שאנו מסתכלים באופן אחר הוא מחמת שאנו נמשכים אחר המדמה, ומחמת שאנו מסתכלים בהסתכלות גשמית ופשוטה שהיא ההסתכלות של המדמה, ממילא מתעוררים כל התאוות והדמיונות [וכמו שנתבאר קצת במאמר הקודם].

כי ההסתכלות של האדם בעולם הוא ע"י ה"מדמה" וכלשון מוהר"ן (בהל' ע"ה ה"ג אות ב) 'זה הכח המדמה הוא ג"כ כח מהשכל, דהיינו כח התחתון של השכל שהוא הכח המדמה והמצייר בדעתו כל הדברים הגשמיים וכל המלאכות, והיינו שכל דבר בעולם, אדם יש לו "הגדרה" שבה הוא קולט את הדבר בשכלו, וזה בדר"כ ע"י המדמה, היינו כי המדמה הוא החלק התחתון של השכל, וללא עבודה מיוחדת הוא זה שרואה את כל הדברים בעולם, ומביאם אל השכל כפי שהוא קולט, והיינו בהסתכלות פשוטה ושטחית, ובדר"כ אף נוטה לתאוות הבהמיות, כי המדמה מצד עצמו הוא קרוב יותר אל הגוף, וממילא אל כל התאוות הבהמיות, אבל עבודת האדם לברר המדמה עד שיראה ויסתכל על כל דבר כפי ההסתכלות של השכל.

ובזה יש ג' דרגות בבירור המדמה, כי השלב הראשון הוא דרגא ששבר את המדמה והלך אחר השכל, אבל עדיין לא "ביררו", כי השכל לא שינה כלל את המדמה, וזה נקרא שהשכל בכה, והשלב השני הוא שמתחיל לברר את המדמה עם השכל, אבל עדיין המדמה לא נכנע ונתבטל לגמרי, וזהו שלב שהשכל בפועל, אבל עדיין אינו נקנה, ויש שלב שהמדמה נתברר לגמרי שהשגת השכל שהשיג היא המדמה אצלו וזהו שכל הנקנה וזה עיקר דרגת האדם, ואי"ה במאמר הבא נבאר הדברים יותר.

והסיתות על ידי תולעת קטנה - תולעת השמיר, היו מניחים אותה על האבן והיא הייתה נבקעת מיד (כמובא בסוטה מח: ועוד).

כך הוא בעבודת נקיבת לב האבן, עבודה זו היא קשה עד מאד, לשבור את התאוות ולהתמודד מולם, אבל יש עוד דרך, והיא 'השמיר', ללמוד איזה תורה של הצדיק, לקחת את השכל שהוא מבאר שם, ועוד לפני שתצליח להוציא מזה עצה למעשה יעזוק לך השי"ת והאכילה שלך תהיה אחרת לגמרי.

ועוד מאמר מביא על זה רבינו 'כשה קם זה נופל', כלומר יעקב ועשיו עומדים זה מול זה, כשיעקב אבינו מתעלה ממילא נופל עשיו, ואף דבר זה אינו דבר טבעי, כי יעקב ועשיו גרים במרחק רב זה מזה, אבל כך טבע השי"ת בבריאה, וכך הוא בעבודה זו אם האדם מרוכס את כח השכל, מניס לדעתו איזה שכל של הצדיק מיד נשבר המדמה ואכילתו היא כבר ענין אחד לגמרי.

בברכה
נ. ד.

צריך להזהר ממנו. לכאורה הוא לא התקדם כלום ואין לו ביד שום נקודה של שכל שיכול לעזור לו ולהוציא אותו בפועל מתאוות אכילה, אבל למעשה מגלה רבינו שעל ידי השכל בכה לבד 'וּצֵא מִשְׁרִירַת הַלֵּב, וּמִשְׁבֵּר לִבּוֹ הָאֲבֵן, זֶה פְּחִינַת מְשִׁמֵר, שֶׁעַל יְדוֹ נִכְנַע הָאֲבֵן, וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ אַחַר תְּאוֹת הַמְּדַמִּיּוֹת, וְהוֹלֵךְ אַחַר הַשִּׁלְק'.

כלומר, על ידי שרכש את השכל שמגלה התורה, הוא יודע שהאוכל הוא לא עסק לכשעצמו, וכן בכל דבר, על ידי זה הוא שובר את המדמה ועל ידי זה 'נִתְקַוֵּם תְּכֻנַּת שְׁלֵוֹ. פִּי פִּשְׁעָה קָם, זֶה נֹפֵל' (פמ"ב א' ב' ר"ש פ' ר"ש תולדות), וכל זה הוא עדיין בשלב שבו השכל הוא בכה.

ונראה לבאר שבמאמרים שהביא על זה רבינו רמז את דרך תיקון זה, תחילה כתב שהוא בבחי' השמיר, אם נתבונן בכח השמיר נראה שהוא כח פלאי, כי כדי לבקוע אבן ולשבור אותה נצרך כח רב ויגיעה מרובה, אך בבנין בית המקדש עשו את עבודת החציבה

לכבוד מערכת עלה לתרופה לראשונה נכנסתי לתורה הזמנית יחד עם חברות מבקשי חיים, ובשיחת חברים האחרונה התלבנה נקודה מעניינת בתחילת התורה, דבר שלא שמתי אליה עד היום ורק כעת היא התבררה בזכות הרבים.

בתחילת התורה מדבר רבינו מהשכל בכה, לכאורה שלב זה הוא מאד נמוך, שבו האדם עדיין אינו יכול להשתמש בשכל הק' שלמד, וכמו שמבאר מוהר"ן (ה' גביית חוב מהלקוחות ה' ג' א"ג) שהוא 'פַּחַּ הַשִּׁלְק לְבַד קָם שְׁמִתְחִיל לְהִתְבַּוֵּן דְּבַר שֶׁשְׁלֵוֹ וְכו' פִּי עֵינָי אֵין בּוֹ שׁוּם תְּפִיסָה'.

כלומר שלמד איזה תורה של רבינו שמלמד אותו איך להתנהג באותו ענין, כגון איך לאכול בקדושה, אבל הוא עדיין לא הצליח לעיין בדבר ולהבין איך הוא צריך להתנהג בו בפועל, איך לאכול בקדושה, מה הוא צריך לחשוב בזמן האכילה, וכן הלאה, רק דבר אחד הוא הבין מהשכל הזה שלמד, שהתאוה שהאוכל מושך אותו זה כך המדמה והוא

טעם גן עדן

חיזוק ללימוד ליקוטי מוהר"ן (יד)

ל"ג בעומר

[א] לכבוד הילולא דרשב"י בו עם ישראל מפזזים ומרקדים בשמחת גילוי אורו הנערב של הרשב"י, ושירים לכבודו ומשבחים אותו, נעורר כלל גדול ויסודי שצריך לזכור בכל פעם שניגשים ללימוד ספרי צדיקים, והוא: השמחה הגדולה בזכייה להתקרבות לצדיקים המגלים את פנימיות התורה.

לא בשביל החיזוק לחזק את הנפש צריך לשמוח בהתקרבות לצדיקים, אלא הוא תנאי הכרחי להבנת והשגת תורתו של הצדיק, כי על אף שספריו של הצדיק אפשר להבינם בדרך של שכל ועיון, אך להשיג באמת מה שנכתב שם, צריך את כוחו של הצדיק שגילה התורה. ועל כן כפי ההתקשרות בצדיק שגילה התורה, והשמחה בזכות להתקרב אליו, והידיעה בגדולת תורתו, הם אלו הפותחים את שערי ההשגה בספריו הקדושים. וכמו שבאמת בכל לימוד תורה, כפי השמחה וההתקשרות בתורה נפתח שערי ההשגה הפנימית בתורה.

[ב] גם בתורה הזמנית בו לומדים עתה תורה כ"ה, מדבר רביז"ל שבכל פעם לפני שאדם עולה למדרגה גדולה יותר, מתגברים עליו הדמיונות והבלבולים, ובכדי לשברם צריך לעורר רביז"ל גילה (ליקו"מ סי' קכ"ו) ש"בכל מקום ששבחו החבריה את רבי שמעון בן יוחאי על שגילה להם סוד נפלא, תמצא שאחר כך אמר להם עוד חידושי תורה".

[ג] בפרט כאשר המדובר על התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי, שהבטיח שלא תשתכח תורה מישראל, על ידי שנתקרב לאור תורתו הקדושה, שמוכן מהבטחה זו שאנו בסכנה גדולה של שכחה, וצריכים אנו להתקשר אליו מחדש, להזכיר לעצמנו שיש אור גדול בעולם שעל ידו נתחדש בקיום התורה.

[ד] ועל כן נהגו לשרי פיוטים לכבודו של רשב"י, כי הוא מעורר כל אחד להתקשר אליו ולרצות לקבל אורו, וזה עיקר סגולת ל"ג בעומר, לעורר כיוסופים וגעגועים להתגלות אור הצדיקים.

וישמחו בה' ובמשה עבדו

מאבותינו אברהם זקן ויושב ביישיבה' וכו'... תמיד היה והיה ישיבות בעם ישראל, ומבלעדי התורה הקדושה לא יהיה לנו זכות קיום.

וזה הכח של רשב"י שגילה לנו שאפילו שאנחנו צריכים לקשר את התורה עם הפנימיות של התורה, שנדע שאפילו שאנחנו נמצאים בשאל תחתית ומתחתיו יש דבר פנימי כזה שהקב"ה קשור עם כלל ישראל ויהודי אף פעם לא יאבד, והפנימיות של כל יהודי תישאר הלאה יהודי, ואנחנו צריכים לקשר את הפנימיות שלנו לצדיקים לרשב"י.

זו פשר השמחה הפורצת ביום זה, שיש לנו צדיקים, ואפילו שהם נפטרו כבר קרוב לאלפיים שנה, אבל יש לנו אמונה בצדיקים שהתורה לא תישתכח מישראל וזה מה שמעורר אותנו. ואנחנו רואים שאפילו אנשים פשוטים שאין להם שייכות לרשב"י ובכל זאת הם נוסעים לר' שמעון, וכשמגיע ל"ג בעומר כולם רוקדים ושמחים שם ויש שם אחדות של שמחה, ומה מאחד אותם? - האמונה בקדושת הצדיקים "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", אנחנו מאמינים שהיו צדיקים בעולם והם לא עזבו אותנו, ולא רק זה אלא הם חסים עלינו וכבר מלפני קרוב לאלפיים שנה הם עומדים ומבקשים עבורנו.

זה הסוד של הילולא דרבי שמעון בר יוחאי, לעורר את האמונה שיש לאנשים תיקון ע"י הכח של האמונה בצדיקים, שהצדיקים יכולים לפטור אותנו מן הדין, וזה מה שרוצים מאיתנו בל"ג בעומר ובדור האחרון של ביאת המשיח, אמונה בצדיקים, בבחינת 'ויאמינו בה' ובמשה עבדו', להאמין בר' שמעון להאמין בזוה"ק, להאמין בכל דיבור ודיבור שבתורה ושהתורה לא תישכח מישראל ושהיא תישאר לעד ולנצח נצחים.

דבר פלא אנו רואים מדי שנה בשנה בימי ל"ג בעומר, באמצע ימות החול ימי הספירה והקטנות פורצת שלהבת אש לרגל הילולא דרבי שמעון בר יוחאי, ובעלות הלהב פורצת אף השמחה בכל הלבבות, ומתפשטת בכל ישראל ממש, מכל גווי הקשת, הגדולים והקטנים, מהעוסקים בסוד תורתו הקדושה ועד יושבי קרנות הרחוקים לכאורה שנות אור מכל שיג ושיח בתורת רבי שמעון, בכלם נאחזת אש ההילולא קדישא, ואף מושכת אותם בעבותות האבה אל מקום גניזתו בהר מירון.

לכאורה שמחה זו צריכה ביאור, על מה ולמה היא, מה פשר השמחה הגדולה בהסתלקות רבי שמעון, ואיך היא נכנסת ופורצת גם בלבבות של אנשים שאינם מקושרים לכאורה לרבי שמעון ולתורתו הק'.

מוהר"ג מסביר את פשר שמחה זו, שאנו שמחים שהיה כזה צדיק בעולם שגילה לנו את גודל רחמי השי"ת, שלא נתייאש מן הרחמים, ואפילו שעובר עלינו גלות והסתרה ורואים שהסטרא אחרא מתגברת כל כך כל כך בעולם אנחנו צריכים להאמין שעוד יהיה טוב, ולזכור שהיו לנו רשב"י ועוד צדיקים שצעקו זאת ללא הרף, וכמו שמספר מוהר"ג איך רבינו קרא כמה פעמים "אין שום יאוש בעולם כלל",

על זה אנו שמחים ומעוררים את האמונה שאפילו שאנחנו נמצאים בגלות גם שם אנחנו זוכים להתגלות בעקבתא דמשיחא של ה'זוהר', שנאמר עליו "בהאי חיבורא דאיהו ספר הזוהר יפקון מן גלותא", כי יש הבטחה שלא תישכח מישראל, וכמו שאומרת הגמרא ביומא (כח): 'מעולם לא פסקה ישיבה

עומק הפרשה

שבת הארץ

וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית שִׁבְתָּ שְׁפֹתַי יְהִי לְאָרֶץ שִׁבְתָּ לָהּ:

את עומק מצות השמיטה מבאר מוהר"ג ע"פ דברי האר"ז (טעמי המצוות בהר ועוד) שהנה תכלית עבודת האדם היא כדי לברר את חלקי הקדושה שירדו לעולמות התחתונים, ואכן על ידי עבודת הקרקע מברר האדם נצוצות קדושה אלו, ומחזיר אותם לשרשם, עיקר הבידור נעשה על ידי הדעת, לכן בכל ימות השנה האדם מצווה להוריד כביכול את דעתו לעולמות התחתונים כדי לשמרם, כלומר, הוא צריך לחרוש את אדמתו, לזרוע ושוב לחרוש, לקצור ולאסוף, וכך ברוב ימות השנה הוא עוסק בעבודת הקרקע מתוך מחשבות של אמונה, כמו שאמרו בתלמוד ירושלמי (הובא בתוס' שבת לא), ססדר זרעים נקרא אמונה על שם 'שמאמין בחי העולמים וזרע', וכן הוא נזהר לקיים את המצוות התלויות בעבודת הקרקע, לא לחרוש בשור ובחמור, כלאיים, לקט שכחה ופאה וכן הלאה, ובה הוא מברר את נצוצי הקדושה מן השדה.

נמצא שעבודת השדה היא כולה עבודה של דעת, להכניס את דעתו בתוך עבודת השדה, לחשוב שם מהשי"ת ומצוותיו, שלא לעבוד בשדה זו עבודת בהמה אלא עבודה של אמונה, לזכור שבעבודה זו הוא מברר נצוצות קדושה, בכל צמח מגולגלים נצוצות של קדושה, וההצלחה שלו אינה תלויה במעשיו אלא בישועת ה' להמשיך שפע למלאך העומד על כל עשב

ועשב ומכה אותו ואומר לו 'גדל' (ע"י בראשית ובה י, ו, ובלק"מ טו ועוד).

לעומת זאת בדעת זו ישנה סכנה גדולה, כשהאדם מוריד את דעתו למקומות נמוכים אלו, הוא יכול לטבוע שם, דעתו תהפוך לבהמה, הוא משקייע את דעתו בשדה וממלא בה את מוחו בלי לקשר את דעתו לקדושה. לכן מדי שבע שנים צריך האדם להפקיר את שדהו, מהות הפקיר הוא הסחת הדעת, דעתו אינו נתונה על שדהו, אלא על דברים גבוהים יותר, על התורה ועל התפילה, על מצוות ומעשים טובים, הוא חושב איך להתרומם יותר ואיך להתקרב להשי"ת.

וכך כל אדם, בוודאי עליו להוריד את דעתו למטה, לעסקי העולם, לעסוק במשא ומתן, ולחשוב מהם, ואם לא יחשב את מעשיו, ולא יכלכל את צעדיו בתבונה יאבד את כל כספו, ואפילו בדברים קטנים כמו קניה בחנות הוא צריך לחשוב מהכסף לקנות לפי כספו ובמחיר סביר, וכל זה מאת השי"ת להוריד את האדם ואת דעתו לעסקי הפרנסה וכדו', כדי שיעשה את משאו ומתנו באמונה ובה יתקן שם את עולמות אלו. אבל בכל זאת צריך לזכור את מצוות השמיטה, לעצור מדי פעם, להסיח את דעתו מהכסף, ולהרים את עיניו להשי"ת להזכר מהתכלית שבשבילה הוא נברא, ורק כך יוכל לחבר את העולם להשי"ת ולא לשקוע בתוכו ח"ו.

(ע"פ לק"ה ה' הפקר הלכה ג)

כי לא תשכח מפי זרעו'

ל"ג בעומר הוא הזמן בו יש לנו את עיקר ההבטחה 'שלא תשכח מפי זרעו', וממילא כל אחד מאיתנו יש לו הכח לפעול ביום קדוש זה את עיקר בקשת החינוך שבאמת 'לא תשכח התורה מפי זרעו'.

בכוחו דרשב"י אפשר לפעול זאת, ובוודאי שעיקר הפעולה בכוחו הוא על ידי תפילה ובקשה להשי"ת ביום זה, ובפרט מי שזוכה לעלות ולהשתטח במירון, וגם זוכה לרקוד ולשמחו שבוודאי יש בכוחו לפעול תוך כדי השמחה והריקודים ישועות גדולות בענין חינוך הבנים ש'לא תשכח מפי זרעו'.

אך עדיין יש לזכור שעיקר כוחו דרשב"י שהבטיח הבטחה גדולה זו הוא דייקא למי שזוכה להתקרב לאורו הגדול, להבין קצת מרחוק מהו עיקר כוחו של הרשב"י, ואת הדרך הזו להנחיל לבני ולבני ביתו, כי רק לאורו של הרשב"י באמת זוכים שלא תשכח מפי זרעו.

כי עיקר השכחה והזקנה שיש לצעירים, הוא רק מחמת שאינם יודעים כמה נחת רוח יש למעלה, וכמה סודות גדולים נוראים ועצומים יש בעולם.

אמנם מצוות חינוך הוא להרגיל במצוות ומעשים טובים, אך יש במצוות חינוך חלק פנימי יותר, והוא, להנחיל בבית שבכל מצווה שעושים, נעשה בה דברים נוראים ביותר למעלה, כי יש סודות בכל דבר בעולם, ואין העולם פשוט וחינוכי כפי שהוא נראה.

אין המכוון לדבר שיחה ושיעור בבית מענין תורת הסוד, אלא ענין זה צריך להיות מורגש בכל האוירה של הבית, בכל עת מצוא, בברכת המזון, באמירת ברכות בקול, ובפרט בעיתות של שבתות ומועדים, אז הלב יותר פתוח ומתחבר לקלות את האוירה בבית, וכשאז זורקים לאויר מילים של רוממות, כמו: 'לכבוד שבת קודש', או: 'איזה יפה ברכתך, בוודאי כל העולמות והמלאכים הזדעזעו!' וכן לעשות תנועות של התרגשות במצוות של מצה ולולב, אפילו תנועות חיצוניות המעוררות את הפנימיות. להתנענע בלימוד בתנועה של ניגון 'איי אומרת הגמרא הקדושה' וכיוצא"ב, ובכל פרק תהלים שהילד אומר, לומר לו: 'בוודאי ה' שמע כל מילה שלך' [אף שמהצד הכנסנו לו ממתק ביד], כל זאת מכניס קדושה של סוד בבית, והוא מעורר את הילד להבין שיש עומק ביהדות, וגורם לו לא לשכוח את ה'שירה הזאת לעד'.

דווקא הסודות הטמירים והנעלמים הם אלו שמלהיבים את הלב, והם אלו שמעוררים חיפוש ורצון להתחבר אל התורה ונותנה.

זהו כוחו של הרשב"י שהבטיח שלא תשכח תורה על ידו, בזכות הזוה"ק, שעצם קיומו, גם מי שלא לומד אותו, מקבל השראה ואמונה שיש סודות בעולם, ויש פנימיות ודברים נעלמים בכל מצווה שעושים ובכל נסיון שאנו עומדים בו.

וכפי שאדם משכיל להכניס אוירה זו בביתו, כך בפועל יזכה לדאות שבכוחו של בעל הסוד הגדול, לא תשכח מפי זרעו'.

♦ התורה הזמנית: בס"ד בימים אלו החלו כלל המחפשים בתורות רביה"ק - ללכת עם תורה כ"ה - אחו לן מנא. ליקוטי תפילות על התורה: תפילה כ"ה. ליקוטי הלכות: ברכות הריח א, חנוכה א, מאכלי עכו"ם ג, עבודת אלילים ג, חוקות העכו"ם ב, גביית חוב מקרקעות ג, מקח וממכר ב, מתנה ד, ומאבד ממון חברו ומסור ב.

♦ הופיע! החוברת המיוחדת שרבים ציפו לה "תורה כ"ה - אחו לן מנא" עם ליקוטים וביאורים "הי"ל מטעם כולל חצות ביתר עילית, בו מאוגדים כלל הלימודים המסייעים ללכת עם התורה. מלבד ספרי היסוד והליקוטי הלכות שעל תורה זו, נוספו גם כלל המפרשים, כולל כמה ממפרשי זמנינו: נעימות נצח, אורח מישור, ופאר הליקוטים. להשיג: 025803545 בארה"ב: 18454185532.

♦ המעוניינים להתארגן לקבוצת לימוד משותף בליקוטי מוה"ר במסגרת 'לטייל בתורתו', בשכונת בית וגן בירושלים, נא לפנות למס': 0548432513.

♦ הודעה משמחת! אחר שאזלו שתי המהדורות הקודמות לספרי 'ליקוטי הלכות המפואר' של מכוון 'תורת הנצח', עדיין ניתן להשיג את המהדורה השלישית המוגדלת במחיר מסובסד של 270 ₪ בלבד! ניתן להשיג בנקודות ההפצה בריכוזי חסידי ברסלב. הפצה ראשית: 05333177265. נב. בעקבות ביקוש אדיר למהדורה המוגדלת בקהילות וישיבות רבות, ניתן לתרום סתים עם הקדשה אישית. ניתן ליצור קשר עם המו"ל, הרה"ח ר' נתן נפתלי בורשטיין: 0504128290.

♦ ל"ג בעומר: ליקוטי תפילות ח"ב, תפילה מ"ז.

י"ל ע"י מכוון עלה לתרופה
 בבל נעין או להצטרפות למנויים בדוא"ל
 A028080148@GMAIL.COM
 מקס או הודעה קולית: 02-8080148
 במקרים מיוחדים:
 054-8591148 | 053-3175211
 המערכת נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

זוהו בחינת הלולא דרבי שמעון פ' יחאי שעושיין בל"ג בעומר שאז נסתלק, פי עקר השמחה מה שזכינו שהשאר לנו השארה קדושה פזאת, שהם ספר הזור הקדוש שעל ידי זה נזכה להשגות אלקות. פי כל ספר הזור הם תקונים וכלים שהמשיכו בלב השגותם הקדושה שעל ידי זה נזכה להשגות אלקות שהיו כל דרכי הקבלה הקדושה שגלו רבי שמעון פ' יחאי ותלמידיו, ועל פ' פהר דא יפקון מן גלוהא. ויקם, כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, הנינו כמו בציאת מצרים שהייתה הנאפה על ידי משה רבנו על ידי שגלה לנו אז השגות אלקות פדריקים נפלאים, כמו פ' עתה בגלות האחרון הזה שקשה וקבד יותר, אבל ברחמינו יגאלנו על ידי כל הסתרי תורה שגלו הרשב"י ודבריו שהם כלים וצמצומים להשגת אלקות שעי"ז עקר רפואת הנפש והאלהות בגשמיות ורוחניות: (ליקוטי הלכות, ח"ב, סימן ט, ד)

יהלום

ועל פ' עושיין בל"ג בעומר
 שמחה גדולה, על שזכינו
 שהשאר לנו השארה פזאת
 שהשאר לדורי דורות שעי"ז
 נזכה להשיגו יתברך באמת:
 (שם)

חיצונית באמת אין שום תענוג בעבודת ה', לא בתורה ולא בתפילה ובודאי שלא בשעת התגברות הנסיגנות. וע"כ דווקא מחמת שהנך אומר שקשה לך הלימוד, בהכרח שתתחיל 'לומר' זוהר הק' בכל יום. דע לך, שהזוה"ק שייך גם לך. רביז"ל אמר שאמירת הזוה"ק מסוגל מאוד להתמדה בתורה. וכן אמר שהלשונות המופלאים המוזכרים בזוה"ק מעוררים ביותר את הנפש, כי מעורר מאוד לדעת מהחשיבות של עם ישראל, ועל גודל כל מצווה ומצווה, "זכאה מאן דאשתדל באורייתא וכו'", "וי ליה מאן...". שכל לשונות אלו מעורר מאוד את הנפש להבין שיש אור עצום בתוך התורה. ועל כן אף שאינך מבין סודות הזוה"ק, כדאי לך לומר זוה"ק וכן ללמוד ספרי הצדיקים ההולכים בדרך החסידות שהם מורידים למעשה את הלימוד של הזוהר שהאדם יתחיל לחיות בעיני פנימיות. וזהו השמחה הגדולה של היום הזה, ששמחים שזכינו לאור כזה גדול של צדיקים שגילו שיש סודות בעולם.

אני בחור ישיבה, שצריך עוד הרבה סייעתא דשמיא להצליח בלימוד הגמרא והלכה, מה לי וללימוד הזהר, ולשמחה הגדולה בהילולא דרשב"י על כך שגילה את סודות התורה?

ייתכן שהסיבה שהנך מרגיש קושי כ"כ גדול בלימוד התורה הוא דווקא בגלל שאינך מחפש להרגיש שייכות לזוה"ק ולסודות התורה. הזוה"ק וסודות התורה אינם דבר מנותק מהתורה הפשוטה, זה לא 'עוד' חלק גבוה בתורה השייך רק למקובלים, זה חלק ממשי ששייך לכל אחד. אמנם ייתכן שעדיין אינך בדרגה ללמוד ולדעת סודות התורה לפרטיה, אבל עצם ההתעוררות לדעת ולהאמין שיש סודות עמוקים ביהדות, בכל יהודי ובכל מצוה, שיש עולמות עליונים, והכל נע וזע לפי מעשי האדם הגשמי למטה, ושיש ניצוצות קדושים הפזורים בעולם שצריכים ישראל לבררם וכו' וכו', כל זאת הוא ידיעה הראשונה ההכרחית לכל יהודי. ואם אין חיות בעבודת ה', הוא רק מחמת זה שאינו מאמין וחושב שיש סודות, ועל כן בעין

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מ"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הלכה פסוקה

הלכות השייכות לל"ג בעומר

נטילת ידים שחרית: הישן בדרך כחצי שעה - אם הוא בלילה, יטול ידיו שלוש פעמים להעביר הרוח רעה. ואם אין כלי לנט", אפשר ליטול ידים בלא כלי. ואם אין מים ורוצים ללמוד, אין לבטל מדברי תורה בגלל העדר המים, אלא צריך לשפשף את הידים באיזה דבר, כדי שיהיו הידים נקיות לאמירת דבר שבקדושה. אך צריך לנקות כל היד והיגון גב היד ופנים היד עד הפרק וכן בין האצבעות, ובדיעבד די עד קשרי האצבעות. [אבל אין דבר זה מועיל להעביר הרוח רעה].

ברכת התורה - מי שישן שינת ארעי אפילו בלילה כגון המתנמנם על מושבו, אינו צריך לברך ברכת התורה. זולת מי שישן שינת קבע על מיטתו אפילו בתחילת הלילה, שצריך לברך.

תפלת הדרך: מי שהיה ער כל הלילה או אפילו ישן קצת בנסיעה בדרך או מצא מקום לישון קצת במירוץ [אך לא בשינה קבועה במקום ינה] - אם אמרו תפלת הדרך בתחילת הנסיעה, אזי אם חוזרים לפני עלות השחר, אין צורך לברך עוד הפעם תפלת הדרך. אבל אם חוזרים 'לאחר עלות השחר', צריך לומר תפלת הדרך בלי הסיום 'ברוך וכו'. אמנם מי שעתידי להתפלל תפלת שחרית בזמנה בעוורו בדרך, יאמר עוד הפעם תפלת הדרך בלי סיום הברכה בברכת 'שומע תפלה' לפני 'כי אתה וכו'.

במקום זה (ג) 'שיעור עיכול', והיינו שאם השתיה או האכילה כבר נתעכלה במעיים, אי אפשר לברך ברכה אחרונה. ושיעורו לגבי שתיה אינו ברור, ובפרט לפי המציאות במקום וביום זה יתכן שהוא זמן מועט.

דינים הנוגעים לנוסעים בלילה

אכילה ושתייה בלילה: כשמגיע הזמן של 'חצי שעה' לפני עלות השחר, יש איסור לאכול ולשתות לפני התפילה, אך הדבר תלוי מה אוכלים, וכדלהלן: (א) לחם, מותר לאכול רק עד שיעור כביצה (ב) עוגה, לכתחילה יש להחמיר ולא לאכול אז יותר משיעור כביצה של מיני מזונות, אבל בשעת הדחק המקיל לאכול יותר יש לו על מי לסמוך, אך יש להזהר שלא לאכול הרבה באופן שיהיה בזה 'שיעור קביעות סעודה' (ג) 'תבשיל של מזונות' 'פירות' 'קפה' ושאר משקאות שאינם משכרים, אפשר לאכול ולשתות כמה שרוצים עד עלות השחר (ד) אבל כשהגיע זמן עלות השחר - אסור לאכול ולשתות שום דבר, אלא רק דברים ובאופנים שהתירו לאכול ולשתות לפני התפילה. (ה) ולפי דברי הזוהר אסור לאכול ולשתות שום דבר לאחר שינתו אם הוא כבר לאחר חצות הלילה. אך לפי הזוהר מותר לאכול ולשתות כאמור לעיל.

ברך שמיא. אין לומר ביחידות תפילת 'ברך שמיא' בציון הרשב"י (וכמ"ש בש"ע א ד קא ד ומשנ"ב ט).

תפילה נגד טינוף וכדומה. כשמתפללים סביבות הציון, יש להזהר מאוד לא להתפלל נגד טינוף או ערוה. והרבה נכשלים בזה מבלי משים לב. ומוטב שלא להתפלל כלל או להתפלל שלא לצד ירושלים, מלומר דבר שבקדושה נגד הני"ל. וראוי לעורר לאלו שנעמדים להתפלל בשטח שליד פתח המערה ופניהם אל האילנות, שיש שם 'שירותים' וגם נשים בגילוי ראש וכו', ומצוה למנוע אותם מלהתפלל שם בצורה כזאת! וכמו כן יש להזהר בכל זה בתפלות הנערכות באמצע הדרך. וכן יש להזהר מלומר 'אשר יצר' סביבות השירותים, בגלל הטינופת או הריח שיש שם.

ברכה על השתייה ואכילה שמכבדים במירון: נכון לכל ירא שמים לברך על כל פעם ששותים או אוכלים, ברכה ראשונה ואחר כך ברכה אחרונה, וכן בעת העליה לציון והן בעת השהייה בחצרות הציון. והטעם לזה: (א) מצוי שנחשבים 'נמלך', כלומר שלא היה בדעתו לשתות או לאכול עוד, שמחייב לברך שוב ברכה ראשונה (ב) 'שינוי מקום', והיינו מי שמשנה את מקומו הראשון שבירך שם, ישנם כמה אופנים המחייבים לברך שוב ברכה ראשונה, ודבר זה מצוי מאד

העיתון 'דעת' יצא לאור בשיתוף עם 'בני ברק'